

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
OPIS predmeta

Šifra predmeta: LIT-03	Naziv predmeta: LITURGIKA III: SAKRAMENTI I BLAGOSLOVINE		
Ciklus: Integrirani	Godina: V.	Semestar: zimski	Broj ECTS kredita: 3
Status: Obvezni		Ukupan broj sati: 45	
Sudionici u nastavi	Nastavnici i suradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduvjet za upis:	Potrebno je prethodno odslušati Uvod u misterij Krista i povijest spasenja, Opći uvod u Sveto Pismo, Liturgiku: Povijest i Teologiju liturgije i Liturgiku: Liturgijska go-dina i Štovanje svetih i časoslov.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Omogućiti studentima upoznavanje cjelokupnom liturgijom sakramenata i sakramentalan s uvidom u povijesni razvoj obreda i prezentiranje aktualne pokoncilске slike sakramenata i sakramentalna sadržanim u važećim pokoncilskim liturgijskim knjigama.		
Tematske jedinice:	Posebna liturgika: Sakramenti i sakramentali: 1) Bit i značenje sakramenata; 2) Sakrament krštenja; 3) Sakrament potvrde; 4) Euharistijsko slavlje a) Porijeklo, bitni sadržaj i razvojni pravici; b) Struktura i pojedini dijelovi misnog slavlja; c) Oblici misnog slavlja; - Misno slavlje sa zajednicom; - Koncelebrirano misno slavlje; - Zborna ili konventualna misa; - Misno slavlje s djecom; - Misno slavlje s mladima - Misno slavlje malih zajednica-grupne mise; - Misno slavlje bez zajednice; d) Oblici euharistijske pobožnosti izvan mise: - Povijesni osvrt; - Novo preuređenje; - Prilog diskusiji o dijeljenju pričesti o bogoslužju bez svećenika na nedjelje i blagda-ne; 5) Sakrament pomirenja; 6) Sakrament bolesničkog pomazanja; 7) Sakrament reda; 8) Bogoslužje ženidbe; 9) Posebna slavlja redovničkih zajednica; 10) Bogoslužje umirućih i sprovod; 11) Sakramentali – blagoslovine; 12) Liturgijski prostor kroz povijest i danas; 13) Liturgija budućnosti.		

Ishodi učenja:	<p>Znanje: Osposobiti studente za bolje snalaženje u predmetnoj literaturi i za samostalno pre-no šenje sadržaja koje predmet obuhvaća:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razumijevanje postulata liturgijskih slavlja: slavlje, simbol, otajstvo, obred i kršćanski život; - Poznavanje razvoja obrednih oblika sakramentalnih slavlja, osobito sakramenata inicijacije; - Poznavanje teoloških temelja i obredne strukture liturgijskih slavlja prema liturgijskoj obnovi II. vatikanskog sabora; - Umjeti pripremiti slavlje i biti osposobljen za liturgijsku službu. <p>Vještine i kompetencije: Student ovladava temeljnim pojmovima i sadržajima sakramenata i sakramentalna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznavanje teološkog temelja, antropoloških odrednica i obredni ustroj liturgijskih slavlja prema važećim liturgijskim knjigama; - Ucijepiti liturgijska slavlja u tijek liturgijske godine; - Pripremati zajednice i skupine za liturgijska slavlja; - Poznavanje aktualnih poteškoća liturgijskih slavlja.
Metode izvođenja nastave:	Predavanje i samostalni zadaci
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Temeljem aktivnosti i pokazanog znanja na: kolokviju, referatu, pismenom i usmenom ispitu.
Literatura:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Adam,A., Uvod u katoličku liturgiju, Zadar 1993., 114-260.324-354. 3. Bašić,P., Slaviti euharistiju po misalu Pavla Šestoga, Zagreb 1992. 4. Gelineau,J. i dr., Pastoralna teologija liturgijskih slavlja. Zagreb 1973. 5. Schnitzler,Th., O značenju mise. Zagreb 2005. 6. Zadnje tipsko izdanje svih liturgijskih knjiga na hrvatskom jeziku: uvodni dijelovi i daljnji liturgijski tekstovi s rubrikama. 7. Redemptionis sacramentum (Sakrament otkupljenja), u: Dokumenti 139, Zagreb 2004. 8. Dekret o misnim nakanama „Mos jugiter“ od 22.2.1991. i Odredba biskupâ Vrhbosanske metropolije o primjeni tog Dekreta na području metropolije od 1. rujna 1991., u: Vrhbosna 3 (1991.) 103-105. i Vrhbosna 1 (1998.) 37-38.

9. Kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenata. Direktorij o pučkoj pobožnosti i liturgiji. Zagreb 2003.
10. Hrvatski biskupi. Pristup odraslih u kršćanstvo. Upute za ostvarivanje katekumenata u našim prilikama. Zagreb 1993.
11. Gregorijanske mise, u: Veritas 11 (1988.) 4.
12. Dugalić, V., Mise za pokojne u svjetlu današnje teologije, u: Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije 1 (1996.) 43-44.
13. Babić, M., Spominjanje biskupova imena u misnom kanonu, u: Služba Božja 2/3 (1992.) 197-200.
14. Knežević, T., Liturgijski pribor, u: Služba Božja 3 (1998.) 295-306.
15. Knežević, T., Liturgijska odjeća u životu Crkve, u: Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije 4 (1998.) 244-249.
16. Što je „Agnus Dei“? (poseban prilog)

Dopunska:

1. Kleinheyder, B., Sakramentliche Feier I. Die Feiern der Eingliederung in die Kirche, u:
2. Meyer, H.B. i dr., Gottesdienst der Kirche. Handbuch der Liturgiewissenschaft. Svezak 7,1. Regensburg 1989.
3. Meßner, R., Feiern der Umkehr und Versöhnung, u: Meyer, H.B. i dr., Gottesdienst der Kirche. Handbuch der Liturgiewissenschaft. Svezak 7,2. Regensburg 1992., 17-240.
4. Kaczynski, R., Feier der Krankensalbung, u: Meyer, H.B. i dr., Gottesdienst der Kirche. Handbuch der Liturgiewissenschaft. Svezak 7,2. Regensburg 1992., 241-343.
5. Kaczynski, B. i dr., Sakramentliche Feiern II. Ordination und Beauftragungen – Riten um Ehe und Familie – Feiern geistlicher Gemeinschaften – Die Sterbe- und Begräbnisliturgie – Die Benediktionen – Der Exorzismus, u: Meyer, H.B. i dr., Gottesdienst der Kirche. Handbuch der Liturgiewissenschaft. Svezak 8. Regensburg 1984.
6. Meyer, H.B., Eucharistie. Geschichte, Theologie, Pastoral, u: Meyer, H.B. i dr., Gottesdienst der Kirche. Handbuch der Liturgiewissenschaft. Svezak 4. Regensburg 1989.
7. Martimort, A.G. i dr., L'Église en prière. III Les sacrements. Paris 1984.
8. Martimort, A.G. i dr., L'Église en prière. II L'Eucharistie. Paris 1983.
9. Wahle, S. i dr., Römische Messe und Liturgie in der Moderne. Freiburg i.Br. 2013.
10. Hermans, J., Die Feier der Eucharistie. Erklärung und spirituelle Erschließung. Regensburg 1984.
11. Die Messe. Ein kirchenmusikalisches Handbuch. Düsseldorf 1991.

UNIVERZITET U SARAJEVU – KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
OPIS predmeta

12. Schützeichel,H., Die Messe. Ein kirchenmusikalisches Handbuch. Düsseldorf 1991.
13. Bouyer, L., Liturgie und Architektur. Freiburg i.Br. 1993.
14. Kuhne,A., Die liturgischen Dienste.Paderborn 1982.
15. Büsch,A., Handbuch der Ministrantenpastoral. Altenberg 1999.
16. Der Sakristanendienst. Das Handbuch für die Praxis. Freiburg i.Br. 2005.
17. Adam,A., Wo sich Gottes Volk versammelt. Gestalt und Symbolik des Kirchenbaus. Freiburg i.Br. 1984.
18. Berger,R., Pastoralliturgisches Handlexikon. Freiburg i.Br. 51999.
19. Sartore,D. i dr., Liturgia, Milano 2001.